

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. února 2024 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Daniela Plška a soudců Mgr. Tomáše Kurfiřta a Mgr. Petra Jirsy odvolání **státního zástupce a obžalovaného S. Š.**, narozeného XXXXX, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 12. 2023 č. j. 11 T 21/2023-272 a rozhodl

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. se napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce částečně zrušuje ve výroku o trestu.

II. Za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se nově rozhoduje tak, že obžalovanému

S. Š., narozenému XXXXX, trvale bytem XXXXX, t. č. ve vazbě ve Vazební věznici XXXXX ve věci vedené u OSZ Prostějov pod sp. zn. ZT 3/2024,

se za zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, přečin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku a přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku, ohledně nichž zůstal napadený rozsudek ve výroku o vině nezměněn,

a za sbíhající se přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023- 134, který nabyl právní moci dne 25. 6. 2023,

ukládá

podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 5,5 (pět a půl) roku.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 75 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá souhrnný trest zákazu pobytu na území Statutárního města Olomouc na dobu 2 (dvou) let.

Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá souhrnný trest propadnutí věci, a to elektrické airsoftové pistole, repliky pistole Glock 18C, uložené v depozitu u Krajského ředitelství Policie Olomouckého kraje.

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zrušuje výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023-134, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

III. Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaného S. Š. zamítá.

IV. V ostatních výrocích zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 1. 12. 2023 č. j. 11 T 21/2023-272 byl obžalovaný S. Š. uznán vinným zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, přečinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku. Trestné činnosti se měl dopustit tím, že v brzkých ranních hodinách dne 23. března 2023, po předchozí slovní rozepři u benzinové čerpací stanice OMV v Prostějově na ulici Plumlovská 4210/104, v přítomnosti dalších čtyř osob vytáhl a namířil na hlavu poškozeného R. L., nar. XXXXX, elektrickou airsoftovou pistolí (repliku pistole Glock 18C), kterou si krátce poté zastrčil za oděv. Poté poškozeného opakovaně a intenzivně napadl údery rukou a kopy do hlavy a do hrudníku. Poškozenému v důsledku bití z kapsy postupně vypadly černá látková peněženka s finanční hotovostí 1 200 Kč, platební kartou, občanským průkazem, průkazem zdravotního pojištění, fotografiemi a věrnostními kartami a mobilní telefon značky Vivo Y52 128 GB, včetně SIM karty účastnického čísla +XXXXXX, v hodnotě cca 2 500 Kč, obžalovaný si tyto věci vzal, ponechal a odešel. Tím způsobil poškozenému majetkovou škodu ve výši 3 700 Kč. Dále fyzickým násilím obžalovaný způsobil krevní výron ve víčkách levého oka, zejména pak v dolním, prokrvácení spojivky levého oka (sufuze), zlomeninu spodiny levé očníce s prolapsem nitroočnicového tuku, krvácení do vedlejších nosních dutin vlevo (tzv. hemosinus maxillaris et ethmoidalis l.sin.), oděrky na čele vlevo o velikosti 5x5 cm, oděrky na čele vpravo na ploše 9x5 cm, tržnou ránu na temeni vpravo, krvácení z nosu, zhmoždění hrudníku vlevo, v oblasti žeber o velikosti 5,5x4 cm, zlomeninu X. žebra vlevo bez posunu, škrábancovitě oděrky v dolních částí břicha vpravo o velikosti 3 cm a 6 cm, oděrky na levém lokti o velikosti 4x5 cm, drobné oděrky na pravém lokti na ploše 5x6 cm, zhmoždění II. prstu pravé ruky a zhmoždění obou kolen (každé o velikosti 10x10 cm). Způsobená poranění byla hodnocena ještě jako lehká a poškozeného omezovala v obvyklém způsobu života po dobu nepřesahující šest týdnů. Tupé násilí směřovalo především na horní část těla, a vzhledem k intenzitě a lokalizaci působícího násilí reálně hrozil mnohem závažnější

následek charakteru vážné poruchy zdraví s poraněním životně důležitého orgánu např. mozku, mohlo dojít ke zlomeninám lebky spojeným s nitrolebním krvácením a rizikem bezprostředního ohrožení života, případně mohlo dojít k proražení zlomeného žebra do plíce spojeného s krvácením do dutiny hrudní apod. Tohoto jednání se obžalovaný dopustil přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 6. 4. 2021 č. j. 2 Tm 9/2020- 816 uznán vinným mj. proviněním loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, za což mu bylo uloženo trestní opatření odnětí svobody v trvání 16 měsíců, které obžalovaný vykonal dne 27. 5. 2022.

Za tyto trestné činy a za sbíhající se přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku, z jehož spáchání byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023-134, byl obžalovaný S. Š. odsouzen podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4,5 roku, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 75 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu pobytu na území statutárního města Olomouc na dobu 2 let. Podle § 70 odst. 2 písm.

a) tr. zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest propadnutí elektrické airsoftové pistole, repliky pistole Glock 18C, uložené v depozitu Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023-134, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl obžalovaný zavázán povinností nahradit poškozené Vojenské zdravotní pojišťovně České republiky, Drahobejlova 1404/4, Praha 9, IČ: 471 14 975, škodu ve výši 21 601 Kč.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolání obžalovaný S. Š. Zaměřil ho výslovně proti výroku o trestu, který byl podle něj nepřiměřeně přísný. Obžalovaný se domníval, že krajský soud nevzal dostatečně v úvahu skutečnosti hodnotící jeho osobu a jeho poměry. Poukázal na to, že základní školu ukončil v sedmé třídě, od 14 let pobýval ve výchovném ústavu, do prvního výkonu trestu odnětí svobody nastoupil v 16 letech a pak na svobodě užíval pervitin. To vše mělo vliv na formování jeho osobnosti a možnost vedení žádného života. Dále připomněl, že je mu teprve 19 let a nepřiměřeně dlouhý výkon trestu odnětí svobody by mu komplikoval návrat do společnosti a další řádný život. Obžalovaný má v úmyslu změnit své hodnoty, uspořádat si život a ve výkonu trestu se připravovat na budoucí uplatnění na trhu práce. Krajský soud také dostatečně nezohlednil, že se obžalovaný ke spáchání činu doznal, spolupracoval s policií a rozporoval pouze výpověď poškozeného, kterého měl údajně šacovat a jednat v úmyslu zmocnit se cizí věci.
3. Proti rozsudku podal v neprospěch obžalovaného odvolání státní zástupce, který ho směřoval proti výroku o vině a trestu. Při rekapitulaci vyhlášeného rozsudku se státní zástupce ztotožnil s rozsahem provedeného dokazování, dostatečného k vyvození odůvodněných skutkových závěrů. Státní zástupce v zásadě souhlasil, že není možné se opírat o verzi poškozeného a je nutné vycházet z výpovědi obžalovaného, stejně jako s tím, že prvotním úmyslem obžalovaného bylo ztrestat poškozeného za údajné nevhodné poznámky. Státní zástupce se však neztotožnil s právní kvalifikací zjištěného skutku. Citoval část výpovědi obžalovaného z přípravného řízení, ze které dovodil, že v průběhu napadení se obžalovanému naskytla příležitost získat majetkový prospěch a přisvojil si věci, ke kterým se dostal pouze v přímé příčinné souvislosti s hrubým fyzickým násilím vůči poškozenému. V průběhu uskutečňovaného násilí obžalovaný pojal úmysl zmocnit se cizí věci. Když se zmocnil peněženky poškozeného, pokračoval v násilí, a tak se mu naskytla příležitost získat i mobilní telefon. Podle státního zástupce je možné na toto jednání uplatnit právní větu vyplývající z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2016 pod sp. zn. 8 Tdo 510/2016

(R 3/2021). V projednávané věci nešlo o situaci po skončení útoku, když by obžalovaný pouze posbíral věci, které poškozený ztratil. Obžalovaný si přímo v průběhu fyzického napadení přisvojil cizí věc, ke které se dostal pouze a jenom díky tomu, že poškozeného napadl. Poté pokračoval velkou intenzitou v napadení poškozeného a dostal se k další věci, kterou si také přisvojil. Významná byla i skutečnost, že poškozený vyvinul jistou aktivitu ve snaze získat věci zpět, když po ztrátě peněženky chytil obžalovaného za nohu. Následoval další útok obžalovaného, který znamenal, že nakonec získal i telefon poškozeného. Státní zástupce hodnotil osobu obžalovaného, bez zaměstnání, bez řádných příjmů, se značnou potřebou peněz, závislého na návykových látkách a opakovaně trestaného za loupeže a krádeže. Proto nebylo možné přijmout závěr, že obžalovaný pojal úmysl přisvojit si cizí věci zcela spontánně až v samém závěru konfliktu, ale už v průběhu násilného jednání, věci se zmocňoval postupně a v násilí pokračoval i poté, co se zmocnil první z nich. Státní zástupce trval na právní kvalifikaci činu jako pokusu zločinu loupeže podle § 21 odst. 1 a § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku. Navrhl odvolacímu soudu, aby zrušil napadený rozsudek a rozhodl na stejném skutkovém základě ve smyslu právní kvalifikace v podané obžalobě a uložil obžalovanému přiměřený souhrnný trest odnětí svobody v trvání sedmi až osmi let, včetně uložení vedlejších trestů jako v napadeném rozsudku.

4. K odvolání státního zástupce se prostřednictvím obhájkyne vyjádřil obžalovaný S.Š. Obžalovaný se doznal k tomu, že použil proti poškozenému násilí velké intenzity. Popíral použití násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci nebo jako prostředek k tomu, aby se zmocnil cizí věci. Obžalovaný ani nevěděl, jestli měl poškozený u sebe nějaké cennější věci. Od počátku u obžalovaného absentovala pohnutka získat násilím věci poškozeného. Takový motiv nebylo možné dovodit ani z charakteristiky obžalovaného jako nezaměstnaného, se sklony k užívání drog a páčání trestné činnosti. Obžalovaný trval na tom, že v průběhu násilí věci z poškozeného „vypadly“ a on dostal toliko momentální nápad věci sebrat. Polemizoval s odkazem na citované rozhodnutí Nejvyššího soudu, které podle něj nebylo příléhavé projednávané věci. V judikovaném případě jeden z pachatelů v průběhu násilí požadoval po poškozeném peníze a tím jasně projevil úmysl zmocnit se cizí věci, což u obžalovaného chybělo. Obžalovaný nevyslovil žádný požadavek, ani nebylo zjištěno, že by se v průběhu útoku měnil jeho úmysl, že by poškozeného šacoval nebo požadoval vydání nějaké majetkové hodnoty. Obžalovanému se pouze naskytla příležitost zmocnit se cizí věci a on ji využil. Navrhoval proto, aby vrchní soud odvolání státního zástupce zamítl jako nedůvodné.
5. Trestní věc obžalovaného S.Š. byla s odvoláním státního zástupce a obžalovaného předložena k projednání Vrchnímu soudu v Olomouci jako odvolacímu soudu ve smyslu § 252 tr. ř. Z obsahu opravných prostředků vrchní soud zjistil, že odvolání obžalovaného bylo zaměřeno proti výroku o trestu odsuzujícího rozsudku a odvolání státního zástupce v neprospěch obžalovaného proti výroku o vině a trestu. Odvolání byla podána oprávněnými osobami ve smyslu § 246 odst. 1 písm. a), b) tr. ř. Obě odvolání byla podána ve stanovené lhůtě podle § 248 odst. 1 tr. ř. a splňovala náležitosti obsahu odvolání ve smyslu § 249 odst. 1 tr. ř. Vrchní soud proto neshledal podmínky pro zamítnutí nebo odmítnutí odvolání podle § 253 tr. ř. Vrchní soud přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroku o vině a trestu z podnětu odvolání státního zástupce a obžalovaného a také správnost postupu řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku. K vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno. K projednání odvolání vrchní soud nařídil veřejné zasedání.

6. Při veřejném zasedání státní zástupce trval na odlišném hmotněprávním posouzení zjištěného skutku. Argumentoval rozdílem mezi trestným činem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, kdy úmysl násilí přichází až po zmocnění se cizí věci, oproti zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku jako v projednávaném případě. Obžalovaný nejprve pojal úmysl zbít poškozeného, přitom uviděl jeho peněženku, vzal ji, dále útočil na poškozeného a zmocnil se ještě jeho mobilního telefonu. Dělicím momentem nasvědčujícím zločinu loupeže je předchozí úmysl použít násilí nebo pohrůžky násilí ke zmocnění se cizí věci, anebo přistoupení úmyslu zmocnit se cizí věci v průběhu probíhajícího násilí jako prostředku ke zmocnění se cizí věci. Proto státní zástupce při ustáleném skutkovém základě trval na právní kvalifikaci činu jako v písemném odůvodnění odvolání. K odvolání obžalovaného a uloženému trestu státní zástupce upozornil, že souhrnný trest byl ukládán celkem za pět trestných činů. Proti obžalovanému navzdory jeho mládí mluvila závažná trestní minulost a lhostejný postoj ke způsobeným následkům. V závěru státní zástupce navrhl, aby z podnětu jeho odvolání vrchní soud zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e) tr. ř. a podle § 259 odst. 3 tr. ř. uznal obžalovaného vinným pokusem zločinu loupeže podle § 21 odst. 1 a § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku i dalšími přečiny podle obžaloby a uložil mu za to souhrnný trest odnětí svobody v délce 7 až 8 let. Odvolání obžalovaného mělo být jako nedůvodné zamítnuto.
7. Obhájkyňe u veřejného zasedání přednesla odvolání obžalovaného, odkázala především na jeho písemné vyhotovení. Rozvedla skutečnosti, které nebyly zohledněny soudem prvního stupně ve prospěch obžalovaného, zejména jeho osobní poměry a nízký věk, doznání a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Obžalovaný nadále nesouhlasil s odvoláním státního zástupce. Podle zákonného a judikatorního vymezení zločinu loupeže musí být násilí explicitně užito ke zmocnění se cizí věci a tento úmysl musí prokazatelně existovat v mysli pachatele před užitím násilí, nebo alespoň v jeho průběhu, což u obžalovaného nebylo nijak prokázáno. Proto obžalovaný navrhl, aby vrchní soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu, uložil mu trest odnětí svobody v nižší výměře a odvolání státního zástupce zamítl jako nedůvodné.
8. Vrchní soud přezkoumal řízení předcházející vyhlášení napadeného rozsudku a konstatoval, že v něm byla zachována všechna ustanovení zabezpečující řádné objasnění věci a zajišťující práva na obhajobu. Proti obžalovanému bylo zahájeno trestní stíhání pro skutky, které byly popsány v usnesení o zahájení trestního stíhání (č. l. 112-115), posléze v obžalobě (č. l. 229-234) a nakonec v napadeném rozsudku (č. l. 272-276). Obhajoba obžalovaného byla od počátku trestního stíhání zajištěna ustanovenou obhájkyňí (č. l. 119). Obžalovaný měl v přípravném řízení možnost se k věci vyjádřit při svém výsledku (č. l. 161-163), po skončení přípravného řízení mu bylo umožněno prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění dokazování (č. l. 224). V řízení před soudem byla obžalovanému řádně doručena obžaloba a byl předvolán k hlavnímu líčení, kde mu byl dán prostor, aby vypovídal, vyjádřil se k provedeným důkazům a navrhoval provedení dalších důkazů. U hlavního líčení 28. 11. 2023 bylo provedeno dokazování popsané v napadeném rozsudku (č. l. 259-265), zejména byl vyslechnut obžalovaný, poškozený R.L., svědek D.S., byly provedeny listinné a věcné důkazy (zejména kamerové záznamy, protokol o ohledání místa činu, protokol o zadržení obžalovaného, protokol o prohlídce těla poškozeného, protokol o prověrce výpovědi obžalovaného, listiny k jeho osobě) a byl přečten znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství (č. l. 134-156). Obžalovaný v hlavním líčení navrhl doplnit dokazování znaleckým posudkem zkoumajícím duševní stav poškozeného a výsledkem zbývajících svědků, aby potvrdili verzi obžalovaného. Krajský soud návrh na doplnění dokazování zamítl. V odůvodnění rozsudku stručně vyložil, že provedení navržených důkazů považoval za nadbytečné, neboť se skutkový stav jevil

z pohledu právní kvalifikace jako dostatečně zjištěný a ustálený. Vrchní soud k tomu doplňuje, že z hodnocení důkazů v napadeném rozsudku bylo zřejmé, že se nalézací soud zabýval skutečnostmi týkajícími se duševního stavu poškozeného. Z údajů o zkonsumovaném alkoholu, ze záznamu o dechové zkoušce a z lékařských zpráv krajský soud vyvodil závěry o nespolehlivosti výpovědi poškozeného, kterou proto při ustálení skutkového děje ponechal stranou. Rozsah provedeného dokazování byl i s tímto omezením dostačující pro zjištění skutkového stavu, o němž nebyly důvodné pochybnosti. Napadený rozsudek byl písemně vyhotoven a doručen dotčeným stranám trestního řízení. V této oblasti vrchní soud neshledal žádné podstatné vady nebo nedostatky řízení podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., které by měly vliv na podstatu a vyznění výroku napadeného rozsudku, a nebyl proto důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Ani jeden z opravných prostředků také nekonkretizoval žádné námitky v tomto směru.

9. V další části se vrchní soud zabýval odůvodněností napadeného rozsudku. Tím soud rozumí zkoumání otázek skutkové povahy, které jsou základním předpokladem navazujícího právního posouzení. Pro odůvodněnost napadených výroků má zásadní význam provedení takového rozsahu dokazování, který umožní odpovídající hodnocení provedených důkazů a zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zároveň přinese zevrubné objasnění okolností svědčících ve prospěch i v neprospěch obžalovaného a hodnocení provedených důkazů založené na pečlivém uvážení všech okolností jednotlivě i v jejich souhrnu. Tyto požadavky se mají odrazit v odůvodnění rozsudku naplňující ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř.
10. Pokud jde o rozsah provedeného dokazování, krajský soud provedl podstatnou část dostupných důkazů, které strany navrhovaly k provedení u hlavního líčení. Výrazem toho byla skutečnost, že ani v opravných prostředcích strany nenavrhovaly doplnění dokazování. Obsah provedeného dokazování krajský soud shrnul v bodech 2. až 6. odůvodnění napadeného rozsudku, nepominul přitom žádný z rozhodujících důkazů a z odůvodnění bylo patrné, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů. Podle vrchního soudu dávaly shromážděné a provedené důkazy dostatečný podklad pro posouzení a rozhodnutí všech důležitých skutkových i právních otázek.
11. Vrchní soud dále přezkoumal, které skutečnosti vzal soud prvního stupně za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů. Tato část odůvodnění byla obsažena v bodu 7. odůvodnění napadeného rozsudku. Ke skutkovým zjištěním je nutné připomenout, že hodnotit provedené důkazy je v první řadě oprávněn soud prvního stupně, před kterým byly důkazy provedeny. Ten je také zásadně oprávněn vytvářet skutková zjištění, o něž opírá své rozhodnutí. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení provedl znovu některé důkazy podstatné pro vyvozená skutková zjištění nebo provedl důkazy, které nebyly v hlavním líčení provedeny.
12. Krajský soud provedl oproti podané obžalobě změny v popisu skutkového děje na základě vlastního hodnocení provedených důkazů. Po prozkoumání těchto důkazů a jejich obsahu se vrchní soud ztotožnil s úvahami nalézacího soudu, zejména v tom směru, že vycházel z výpovědi obžalovaného S. Š., z obsahu kamerových záznamů z čerpací stanice OMV a ze systému městské policie, ze znaleckého posudku z oboru soudního lékařství a z dalších listinných a věcných důkazů. Stejně vrchní soud souhlasil se závěrem o nespolehlivosti výpovědi poškozeného R. L. vzhledem k daným limitům svědka (velká předchozí konzumace alkoholu, psychické potíže) a ke zřejmému nesouladu mezi jeho výpovědí a obrazovými záznamy. Z toho vyplynul logický závěr, že poškozený nebyl schopen si správně celou událost zapamatovat a později ji reprodukovat.

13. Podle vrchního soudu nalézací soud správně dovodil, že obžalovaný S. Š. po slovní rozepři s poškozeným R. L. vyvolal fyzický konflikt, během něhož poškozeného několik minut na různých místech poblíž čerpací stanice OMV fyzicky napadal rozličnými údery a kopy směřovaných především do horní poloviny těla. Cílem obžalovaného bylo ublížit poškozenému na zdraví, a to zcela bezdůvodně, anebo z malicherných příčin. První část skutkového děje byla zachycena na kamerových záznamech a o jejím průběhu nebyly prakticky žádné důvodné pochybnosti. Ani státní zástupce s touto částí popisu skutkového děje v konečném důsledku nepolemizoval.
14. Sporným místem, proti jehož vyhodnocení směřovalo odvolání státního zástupce, byl skutkový popis a právní kvalifikace druhé části děje, který nebyl zachycen na obrazových záznamech. Tato část byla důkazně zachycena pouze ve výpovědi poškozeného R. L., z výše uvedených důvodů nespolehlivé, a vedle toho ve výpovědi obžalovaného (zejména v přípravném řízení č. l. 163 druhý odstavec). Obžalovaný S. Š. k této části vypověděl: „...*když jsme přiběhli k fabii, tak dříve, než on mě stihl strhnout za bundu na zem, tak jsem ho chytil levou rukou za jeho bundu a pravou nahu jsem ho podkopl. Padali jsme oba, bylo to k zadní části té fabie. On dopadl na zadek a na záda, na asfaltovou plochu. Já jsem padal s ním. Jak padal, tak jsem uviděl peněženku. Moje nebyla, musela mu vypadnout. Tak já jsem tu peněženku vzal a dal jsem si ji do bundy. Byla to černá peněženka, nebyla kožená. Když jsem si ji dal do kapsy, tak on mě chytl za nahu. Já jsem mu dal pěstí, zase pravou rukou, jednou do hlavy. Potom jsem ho dvakrát nebo třikrát kopl směrem na horní část těla, jak je ruka a žebra. Když ležel, tak jsem po jeho rukou uviděl mobilní telefon. Ten jsem vzal, nechal jsem si ho ruce a šel jsem pryč. Už jsem ho dál nenapadal, už byl konec...*“.
15. K důkazní situaci bylo nutné si uvědomit, že chybějící korektiv jiného důkazu, než výpovědi obžalovaného (např. obrazového záznamu, výpovědi jiného svědka), učinil zjištění skutkového děje velmi obtížným. Vrchní soud si byl stejně jako krajský soud vědom, že osamocená výpověď obžalovaného vždycky bude mít objektivní a subjektivní omezení. Zároveň k této fázi skutkového děje nebyl k dispozici žádný jiný důkaz, ze kterého by bylo možné vycházet. Mimo obsah výpovědi obžalovaného by se soud dostal na půdu spekulace, která by zavdávala důvodné pochybnosti o učiněných zjištěních. Proto krajský soud opodstatněně vypustil tu část, ve které obžaloba popisovala přistoupení úmyslu obžalovaného zmocnit se cizí věci uprostřed fyzického napadení poškozeného, a prohledávání poškozeného, když ležel na zemi. Z provedeného dokazování, ani z výpovědi obžalovaného, nešlo usuzovat na přistoupení úmyslu zmocnit se cizí věci na počátku nebo uprostřed skutkového děje, ani nešlo podloženě konstatovat prohledávání nebo šacování poškozeného. Stejně z dokazování bez důvodných pochybností nevyplynulo, že by obžalovaný poškozenému řekl např.: „...ještě telefon...“, sáhl mu do zadní kapsy, anebo ho prohledával. Bylo možné se jediné držet výpovědi obžalovaného, jak to udělal krajský soud, když popis skutkového děje doplnil tak, že: „...poškozenému v důsledku bití postupně z kapsy vypadly černá látková peněženka a mobilní telefon, které si obžalovaný ponechal...“. Tyto dílčí změny byly logickým vyústěním hodnocení provedených důkazů, zejména vyřazení výpovědi poškozeného jako nespolehlivé a vrchní soud ho mohl jediné potvrdit. Krajský soud dostal povinnosti hodnotit důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, posuzoval všechny důkazy pečlivě, komplexně a žádný z podstatných důkazů nebo jejich aspektů nepominul. Tímto postupem dospěl ke zjištění skutkového stavu věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. To nepřímo potvrdil v odvolání i státní zástupce, který v zásadě akceptoval závěry nalézacího soudu ohledně hodnocení výpovědi poškozeného a z toho plynoucí konsekvence při ustálení skutkového děje v napadeném rozsudku.

16. Tím se vrchní soud dostal k přezkoumání zákonnosti výroků napadeného rozsudku. Krajský soud vyšel ze správně vyvozených a formulovaných skutkových zjištění. Přitom bylo třeba si uvědomit zákonné vymezení a výklad v úvahu přicházejících právních norem, zejména ustanovení § 173 odst. 1 tr. zákoníku, pro jehož užití plédovalo odvolání státního zástupce. Trestného činu loupeže se dopustí, kdo proti jinému užil násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci. Násilím se rozumí použití fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného nebo očekávaného odporu, které musí být prostředkem nátlaku na vůli napadeného. Není přitom podmínkou, aby napadený vůbec kladl nějaký odpor. Pohrůžkou násilí se pak rozumí hrozba takového násilí, které má být vykonáno ihned, nepodrobí-li se napadený vůli útočníka. Pohrůžka násilím nemusí být vyjádřena slovně, ale může se projevit gesty, obstoupením poškozeného více osobami, vzbuzením strachu a obav z bezprostředního fyzického násilí naznačováním úderů, ukázáním zbraně, zastavením poškozeného na odlehlém místě. Jedná se o úmyslný trestný čin, přičemž úmysl pachatele se musí vztahovat jak k násilnému jednání nebo hrozbě bezprostředního násilí, tak k vlastnímu zmocnění se cizí věci. Vyjádření úmyslu ke zmocnění se cizí věci se přitom může odehrát výslovně, výzvou, požadavkem k předložení věci nebo konkludentně, gesty, náznaky, nebo konkrétními úkony spočívajícími v prohlédávání kapes, šacování, strhávání tašek, přetahování se o zavazadla apod. Ve všech případech je nezbytné propojení násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí se zmocňovacím úmyslem, ať už byl vyjádřen, nebo vyšel najevo jakýmkoliv způsobem. Samotné použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, při kterém dojde na stejném místě a čase k odcizení věcí, není dostatečným důvodem pro právní kvalifikaci zločinu loupeže. Úmysl zmocnění se cizí věci přitom může být propojen s užitým násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí od samého počátku trestněprávně relevantního jednání, to znamená pachatel od počátku svého jednání tento úmysl projevuje buď slovně, či jiným způsobem a násilí nebo pohrůžka násilí je klasickým prostředkem ke zmocnění se cizí věci, k překonání odporu oběti nebo k zamezení jejího odporu („peníze nebo život“). Vedle toho půjde o zločin loupeže také tehdy, jestliže pachatel sice začne uskutečňovat násilí nebo pohrůžku bezprostředního násilí z jakékoliv jiné pohnutky, než zmocnit se cizí věci, avšak během útoku takový úmysl pojme a útok nebo pohrůžka násilím útokem mají být prostředkem k tomu, aby se zmocnil cizí věci (R 3/2021).
17. Pokud vrchní soud vyšel z naznačených východisek a aplikoval je na zjištěný skutkový stav, musel konstatovat, že bylo zcela nepochybné užití přímého fyzického násilí obžalovaným proti poškozenému v jiném úmyslu, než zmocnit se cizí věci. Dále bylo zjištěno, že se obžalovaný fyzickými útoky dopracoval do situace, kdy už byl poškozený přemožen na zemi a v důsledku předchozího násilí mu z kapes vypadly nejprve peněženka a pak mobilní telefon. Obžalovaný přiznal, že této situace využil a věci se zmocnil. Podle přesvědčení vrchního soudu nebylo prokázáno, že by vypadnutí předmětů z šatstva, nebo přímo zmocnění se věci poškozeného, bylo pohnutkou nebo cílem násilí obžalovaného od počátku a bylo prokazatelně propojeno s jeho úmyslným zaviněním. Nevyplývalo to z žádného slovního vyjádření, nebylo to patrné z jeho jednání (šacování, prohlížení kapes), ani z čehokoliv jiného. Rozhodující bylo, jestli úmysl zmocnit se cizí věci přistoupil k původnímu úmyslu obžalovaného alespoň v průběhu násilí a minimálně zčásti bylo jeho násilí tímto úmyslem vedeno. Ani na tuto otázku nemohly soudy odpovědět kladně, především v důsledku omezené důkazní situace. Bylo nutné přijmout, že vypadnutí předmětů nebo věci z oblečení poškozeného bylo sice důsledkem fyzického násilí, ale to nevedlo přímo ani nepřímě k jinému závěru, že násilí bylo prostředkem, aby poškozenému věci vypadly („aby je obžalovaný z poškozeného vymlátil“), a následně se jich zmocnil. Nešlo tedy některou část násilí vyvinutého obžalovaným ani částečně propojit s jeho zmocňovacím úmyslem. Šlo o případ hraniční, na pomezí mezi trestným činem krádeže a loupeže.

K přísnější právní kvalifikaci chyběl jasný důkaz o tom, že by obžalovaný pojal v průběhu napadání poškozeného úmysl zmocnit se věci.

18. Pro přijetí odlišného závěru nesvědčilo ani „rozfázování“ skutkového děje, jak to udělal státní zástupce v odvolání, když dovozoval přistoupení úmyslu zmocnit se cizí věci tím, že se obžalovaný nejprve zmocnil peněženky, poté pokračoval v napadení poškozeného, a tak se mu naskytla příležitost získat mobilní telefon, čehož obžalovaný využil. Ani v takto nahlíženém skutkovém ději vrchní soud neshledal propojení násilí s úmyslem zmocnit se cizí věci. Jinak řečeno, i když nějaké děje (násilí a zmocnění se cizí věci) spolu místně a časově bezprostředně sousedí, neznamená a neprokazuje to automaticky, že je mezi těmito jevy subjektivní propojení úmyslem obžalovaného. Vrchní soud tedy nezjistil žádné vady napadeného rozsudku z hlediska jeho skutkových zjištění a vypořádání se se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí a neměl tedy důvod pro zrušení rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř.
19. Krajský soud, na rozdíl od podané obžaloby a v souladu se svým hodnocením provedeného dokazování, kvalifikoval jednání obžalovaného S. Š. v první řadě jako pokus zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 a § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Z popisu skutkového děje bylo zřejmé, že jednání obžalovaného směřovalo proti lidskému zdraví a tělesné integritě. Obžalovaný napadl poškozeného opakovanými údery rukou a kopy nohou v několika epizodách v okolí čerpací stanice. Násilím velké intenzity útočil na citlivé partie horní poloviny těla poškozeného, zejména hlavu, krk a hrudník a způsobil poškozenému na mnoha místech krváčení, podlitiny, oděrky, tržné rány, zhmoždění, a jako nejtěžší zranění zlomeninu spodiny levé očníce s prolapsem nitroočníkového tuku a zlomeninu desátého žebra vlevo. Tato zranění byla ze soudně lékařského hlediska hodnocena ještě jako lehká a omezovala poškozeného v obvyklém způsobu po dobu čtyř až pěti týdnů. Vzhledem k mnohočetnému tupému násilí vysoké intenzity působící na citlivé partie těla mohla být tímto jednáním způsobena poškozenému vážná porucha zdraví poraněním životně důležitého orgánu, mohlo dojít ke zlomeninám lebky, spojených s nitrolebním krvácením a rizikem bezprostředního ohrožení života, k proražení zlomeného žebra do plic s krvácením do dutiny hrudní, mohl být poškozen důležitý orgán (mozek, plíce, oko) a doba léčení možných poranění by výrazně přesáhla dobu šesti týdnů (§ 122 odst. 2 písm. e/, i/ tr. zákoníku). Způsob jednání, četnost a intenzita dílčích útoků a jejich opakování usvědčovaly obžalovaného, že se jednání dopustil v úmyslu ublížit poškozenému na zdraví a byl srozuměn s tím, že zranění mohou nabýt povahy těžké újmy na zdraví.
20. Jednání obžalovaného zasáhlo do majetkové sféry poškozeného. Tuto část krajský soud kvalifikoval jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku a přečin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku. Obžalovaný si přisvojil peněženku a mobilní telefon poškozeného, včetně platební karty tím, že se jich zmocnil poté, co poškozenému při fyzickém útoku vypadly z kapes. Obžalovaný se tohoto jednání dopustil na věcech, které měl poškozený při sobě a byl za provinění loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku v posledních třech letech odsouzen, a to rozsudkem Okresního soudu v Prostějově - soudu pro mládež ze dne 6. 4. 2021 č. j. 2 Tm 9/2020-816. Bylo mu uloženo trestní opatření odnětí svobody v trvání 16 měsíců, které vykonal 27. 5. 2022, tím došlo rovněž k naplnění znaku potrestání, neboť uložené trestní opatření nebylo dosud zahlazeno. Zároveň si obžalovaný opatřil elektronický platební prostředek, který umožňuje výběr hotovosti nebo převod peněžních prostředků. Nakonec se obžalovaný popsáním jednáním dopustil přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku. O této právní kvalifikaci nebyly žádné pochybnosti, neboť obžalovaný se dopustil hrubého fyzického násilí v brzkých ranních hodinách, v městském prostředí na místě běžně přístupném, kde se i tehdy ojedinele

pohybovali lidé nebo vozidla, v dohledu a doslechu obytných domů, a především v přítomnosti dalších svědků, kteří na místo přišli společně s ním, tedy veřejně a na místě veřejnosti přístupném.

21. K odvolání státního zástupce a jeho argumentaci zmiňovaným usnesením Nejvyššího soudu bylo nutné uvést, že úvahy o kvalifikaci jednání jako zločinu loupeže byly v tehdejší rozhodnutí založeny na tom, že pachatelé nejprve vyvíjeli násilí a pohrůžky násilí vůči oběti z jiného důvodu. Posléze násilí a pohrůžky násilí doprovodili výslovnými požadavky na vydání peněz na úhradu údajného dluhu oběti. V takovém případě platily základní premisy kvalifikace jednání jako zločinu loupeže, tedy jednoznačné a prokázané propojení používání násilí a pohrůžek násilí s úmyslem zmocnit se cizí věci. Stejná situace ovšem neplatila v nyní projednávané věci a krajský ani vrchní soud nemohly z označeného usnesení vycházet.
22. Krajský soud správně zhodnotil subjektivní rovinu relevantního jednání, pokud shledal u obžalovaného při spáchání přečinu výtržnictví, přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku a přečinu krádeže zavinění ve formě přímého úmyslu, a u spáchání pokusu zločinu těžkého ublížení na zdraví ve formě nepřímého úmyslu. Zavinění obžalovaného obsahovalo vědomostní složku, protože mu byly známy všechny skutečnosti zakládající trestnost jeho jednání. Především každý rozumný člověk ví, že fyzické násilí tupého charakteru velké intenzity a četnosti, zacílené na citlivé partie těla, může způsobit těžkou újmu na zdraví, stejně jako to, že takový fyzický konflikt narušuje veřejný klid a pořádek a že je zakázáno přisvojovat si cizí věci, včetně cizích platebních prostředků. Způsob jednání obžalovaného a jeho pozdější výpovědi prokázaly, že obžalovaný směřoval útok na cizí majetek, na platební prostředky a na veřejný pořádek vědomě a kontrolovaně, takže se takového jednání chtěl dopustit (§ 15 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku). U pokusu zločinu těžkého ublížení na zdraví bylo jasné, že obžalovaný vyvinul mnohočetné, opakované a intenzivní násilí. Míra násilí byla jasně demonstrována poraněními poškozeného, včetně dvou zlomenin skeletu. Podle způsobu tohoto jednání, míry použitého násilí a částečně i podle jeho výpovědi byl obžalovaný srozuměn s tím, že jeho násilí může zapříčinit těžkou újmu na zdraví poškozeného a nedošlo k tomu jenom shodou okolností (§ 15 odst. 1 písm. b/ tr. zákoníku).
23. Obžalovaný S. Š. byl plně trestně odpovědný z hlediska věku a přičetnosti (§ 25, § 26 tr. zákoníku). Porušení více společensky chráněných zájmů, agresivní a bezostyšné počínání obžalovaného a způsobené následky znamenaly, že šlo o čin společensky škodlivý a musela z něj být vyvozena trestněprávní odpovědnost (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku). Z pohledu celé právní kvalifikace tedy odvolací soud neshledal žádné nedostatky v napadeném rozsudku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř.
24. Vrchní soud dále přezkoumal postup krajského soudu při vyvození následků trestní odpovědnosti. Podstatné skutečnosti a úvahy k uloženému trestu byly zaznamenány v napadeném rozsudku v bodě 10. Nálezací soud správně konstatoval, že obžalovaný S. Š. naplnil zákonné znaky skutkové podstaty celkem čtyř trestných činů. Tří přečinů a jednoho zločinu se dopustil necelý rok poté, co vykonal nepodmíněné trestní opatření odnětí svobody v trvání 16 měsíců uložené v trestní věci Okresního soudu v Prostějově - soudu pro mládež sp. zn. 2 Tm 9/2020. V souběhu s nyní projednávanými trestnými činy obžalovaný spáchal další přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku, za nějž byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023-134, který nabyl právní moci 25. 6. 2023, k trestu odnětí svobody v trvání šest měsíců. Za sbíhající se trestné činy má být uložen souhrnný trest ve smyslu § 43 odst. 2 tr. zákoníku podle nejprísnějšiho ustanovení, to je v projednávané věci podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku s rozpětím sazby trestu odnětí svobody od 3 do 10 let. Oproti situaci v době vyhlášení napadeného rozsudku došlo v osobních poměrech u obžalovaného ke změně,

protože dne 23. 12. 2023 vykonal trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců uložený Okresním soudem v Olomouci sp. zn. 9 T 63/2023. Proti obžalovanému je nadále vedeno trestní řízení pro podezření ze spáchání pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), d), odst. 2 tr. zákoníku, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, pokračujícího přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu zatajení věci podle § 219 odst. 1 tr. zákoníku u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 5 T 6/2024. Nově byl obžalovaný obviněn a vzat do vazby pro podezření ze spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku, vedeného u Okresního státního zastupitelství v Prostějově pod sp. zn. ZT 3/2024, kterého se měl dopustit dne 26. 12. 2023.

25. Při stanovení druhu a výměry trestu bylo nutné vzít v úvahu povahu a závažnost spáchaných trestných činů, která byla v tomto případě určena porušeným zájmem na ochraně svobody rozhodování, ochraně vlastnictví a majetku, ochraně veřejného pořádku a ochraně platebních prostředků před neoprávněnými zásahy. Závažnost činu obžalovaného zvyšoval způsob provedení činu, který byl z jeho strany úplně bezohledný a bezcitný. Dále byla závažnost činu určena mírou poškození zdraví poškozeného, který utřil mnohočetná poranění, včetně zlomeniny spodiny levé očníce s prolapsem nitroočního tuku, zlomeniny desátého žebra a řadu oděrek, zhmožděnin a tržných ran, s citelnou bolestivostí a nutností několikátýdenního léčení. Závažnost činu byla také dána postižením majetku poškozeného, které bylo zásluhou policie nahrazeno vrácením zajištěných věcí. Z dalších okolností bylo nutné zmínit, že veškeré násilí obžalovaného vypuklo bezdůvodně, nebo z úplně malicherných příčin. Obžalovaný se mohl konfliktu bez problémů vyhnout a případné nevhodné chování poškozeného ignorovat. Na místo toho obžalovaný zvolil od počátku konfrontační vystupování, vyvolal fyzický konflikt a vystupňoval ho do nepřijatelného násilí. Nyní je obžalovanému ukládán trest za pět trestných činů spáchaných v rozpětí přibližně třech měsíců. Míra zavinění obžalovaného byla vysoká, byla dána přímým úmyslem u většiny trestných činů. Souhrnné hodnocení povahy a závažnosti činu směřovalo na uložení trestu odnětí svobody ve druhé třetině zákonné výměry.
26. Dále musel soud přihlídnout k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného a k dosavadnímu způsobu života. Obžalovaný S. Š. má 19 let a sám na to v odvolání upozornil. Navzdory tomu v běžném životě vystupoval sebevědomě, někdy agresivně a nedělalo mu problém fyzicky zaútočit na druhého člověka. Jeho dosavadní život nebyl uspořádaný. Ze zpráv o jeho minulosti vyplynulo, že měl dlouhodobé výchovné problémy, byla mu nařízena ústavní výchova, ale stanovený režim tam stejně nerespektoval a z ústavu opakovaně utíkal. Ještě jako nezletilý se dopustil činů jinak trestných a byla mu uložena výchovná opatření podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže, která nevedla ke změně jeho chování. Jako mladistvý byl odsouzen za provinění krádeže a loupeže k nepodmíněnému trestnímu opatření, které rovněž jeho chování nezměnilo. To zčásti vysvětlilo jeho stávající poměry, ovšem nezbavilo ho to odpovědnosti ze spáchané trestné činnosti, ani to nemohlo být důvodem nějaké zvláštní shovívavosti. Po propuštění z výkonu trestního opatření odnětí svobody 27. 5. 2022 obžalovaný dál vedl bezcílný život, bez trvalého zaměstnání, bez navázání nějakých vážnějších přátelských nebo rodinných vazeb, manifestovaný především páčáním trestné činnosti a užíváním návykových látek. To by nadále ukazovalo na ukládání trestu odnětí svobody okolo poloviny zákonné výměry. Možnosti nápravy obžalovaného rovněž nebyly příznivé. Obžalovaný jen velmi neochotně dodržuje pravidla společnosti, není zřejmé, že by si uvědomoval škodlivost svého počínání. Takovou reflexi nelze nalézt ani v jeho výpovědi nebo ve vystupování před soudem. Obžalovaný se nijak nesnažil nahradit způsobenou škodu, ani nějak výrazně neprojevil lítost nad spáchanými činy. Náprava obžalovaného tedy vyžaduje uložení delšího nepodmíněného

trestu odnětí svobody. Formálně by splňoval podmínku polehčující okolnosti podle § 41 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, neboť mu v době činu bylo 18 let a 4 měsíce. Ovšem charakter trestné činnosti naprosto neodpovídal činům páchaným osobami nezralými a nevyspělými. Obžalovaný si při páčání trestné činnosti počínal drze, agresivně a bezostyšně. Proti obžalovanému stály přitěžující okolnosti podle § 42 písm. a), n) tr. zákoníku, protože zejména porušení veřejného pořádku, присvojení si cizích věcí a násilí směřující k těžké újmě na zdraví obžalovaný spáchal s rozmyslem a dopustil se více trestných činů.

27. Krajský soud v zásadě správně zjistil skutečnosti důležité pro stanovení druhu a výměry trestu, ale nedal jim odpovídající váhu při stanovení jeho výměry a uložil obžalovanému nepřiměřeně mírný trest odnětí svobody. To vedlo vrchní soud k tomu, aby z podnětu odvolání státního zástupce zrušil výrok o trestu podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. a nově rozhodnul o uloženém trestu. Při nezměněném skutkovém závěru a stávající právní kvalifikaci a po zvážení všech shora uvedených skutečností je vrchní soud přesvědčen, že obžalovanému má být uložen přísnější trest odnětí svobody mírně pod polovinou zákonné výměry podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku v trvání pěti a půl roku. Pro výkon trestu odnětí svobody byl obžalovaný podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. V souladu s pravidly ukládání souhrnného trestu byl obžalovanému opět uložen trest zákazu pobytu na území Statutárního města Olomouce na dobu dvou let. Obžalovaný při spáchání činu použil proti poškozenému také hrozbu replikou pistole Glock 18C, ve skutečnosti elektrické airsoftové pistole. Tento předmět byl užit ke spáchání trestného činu a bylo zcela na místě, aby byl obžalovanému propadnut. Vzhledem k ukládání souhrnného trestu rozhodl vrchní soud také o zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 25. 6. 2023 č. j. 9 T 63/2023-134, k němuž byl souhrnný trest ukládán.
28. Odvolání obžalovaného S. Š. bylo zaměřeno výhradně proti výroku o trestu. Po přezkoumání uvedeného výroku vrchní soud zjistil, že uložený trest nebyl nepřiměřeně přísný, jak se domníval obžalovaný, ale naopak nepřiměřeně mírný a krajský soud v něm dostatečně nevystihnul všechny aspekty závažnosti a škodlivosti činu. Nově stanovená výměra trestu odnětí svobody vyšla ze střední závažnosti činu, z porušení více chráněných zájmů, z agresivity obžalovaného, negativního hodnocení jeho osoby, jeho neuspořádaných poměrů a z následků na zdraví poškozeného. Pokud obžalovaný poukazoval na skutečnost, že se pohyboval ve výchovně nedostatečném prostředí, neměl vzor a vedení a dostal se výchovného ústavu a do výkonu trestního opatření odnětí svobody, bylo nutné mu připomenout, že všechna dosavadní opatření byla reakcí na opakované překračování zákonných mantinelů z jeho strany. I přesto měl obžalovaný několik dobrých příležitostí vést řádný život na svobodě mimo kontrolované prostředí. Nikdy je nevyužil, bez dozoru a dohledu soustavně porušoval pravidla, nerespektoval autority, a to již jako nezletilý, později jako mladistvý a celé to vrcholilo v několika trestních stíháních v poslední době. To celé jasně ukazovalo, že odvolání obžalovaného proti výroku o trestu bylo zjevně nedůvodné, a proto vrchní soud rozhodnul o jeho zamítnutí.
29. Vrchní soud přezkoumal také výrok o náhradě škody, který měl svůj podklad v napadeném výroku o vině. V důkazním řízení bylo zjištěno protiprávní jednání obžalovaného v podobě uvedených trestných činů. Poškozené zdravotní pojišťovně byla způsobena majetková škoda, protože musela vynaložit prokázané výdaje na léčení svého pojištěnce R. L. po fyzickém útoku obžalovaného. Mezi trestným činem obžalovaného a způsobenou majetkovou škodou byla přímá příčinná souvislost, neboť jednání obžalovaného bylo jediným důvodem, které vedlo ke zranění poškozeného, nutnosti jeho ošetření a vynaložení prostředků na jeho léčení. Povinnost k náhradě nákladů zdravotní pojišťovny vynaložených na léčení poškozeného vyplývá z ustanovení § 55 odst. 1 zákona č. 48/97 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. Nebyly zjištěny žádné důvody pro moderaci

požadované výše náhrady škody, ani zákonné překážky pro uložení povinnosti nahradit způsobenou škodu obžalovanému. Vrchní soud neshledal v uvedeném výroku žádné závady a neměl důvod jakkoliv zasahovat.

30. Na závěr vrchní soud shrnuje, že z podnětu odvolání státního zástupce přezkoumal výrok o vině a náhradě škody a z podnětu odvolání státního zástupce a obžalovaného také výrok o trestu. Odvolací soud se po přezkoumání výroku o vině ztotožnil se závěry nalézacího soudu ohledně popisu skutkového děje a jeho právní kvalifikace. Při nezměněném výroku o vině vrchní soud nově uložil obžalovanému přísnější souhrnný trest odnětí svobody a vedlejší tresty ve stejné výměře jako v napadeném rozsudku. Odvolání obžalovaného vrchní soud vyhodnotil jako nedůvodné, a proto jej zamítl podle § 256 tr. ř. V ostatních výrocích zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu v Brně). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Olomouc 22. února 2024

Mgr. Daniel Plšek v. r.
předseda senátu

Mgr. Tomáš Kurfiřt v. r.
vypracoval